

DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2023-3\(35\)-30-38](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2023-3(35)-30-38)

УДК 330.354:004]336.717.8

JEL Classification: O14; O16

Артем Тарасенко

кандидат економічних наук, доцент, докторант

Національний університет «Чернігівська політехніка» (Чернігів, Україна)

E-mail: avtarasenko88@gmail.com. **ORCID:** <https://orcid.org/0000-0003-4395-3605>

Андрій Кравченко

аспірант кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Національний університет «Чернігівська політехніка» (Чернігів, Україна)

E-mail: kravchenko9746@gmail.com. **ORCID:** <https://orcid.org/0000-0002-1001-660X>

СУТНІСТЬ ДИДЖИТАЛІЗАЦІЇ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА РОЗВИТОК ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ

У статті поглиблено теоретичні положення обґрунтування сутності диджиталізації та опису її сучасної ролі у функціонуванні економічних систем. Відповідно на основі результатів контент-аналізу вивчення наявних в науковій літературі підходів до розгляду змісту диджиталізації, було виокремлено чотири основні наукові підходи до її трактування: трансформаційний, процесний, детермінований та комплексний. У статті розкривається сутність кожного з них, також виокремлені конкретні підходи до використання вченими зазначених підходів. Окрім того було також виокремлено та розкрито основні змістовні ознаки диджиталізації, конкретизовано її переваги та недоліки для розвитку економічних систем.

Ключові слова: диджиталізація; економічна система; цифрові технології; інформаційно-комунікаційні інновації; національна економіка; цифрова економіка.

Рис.: 1. Табл.: 2. Бібл.: 11.

Постановка проблеми. Сучасні цифрові технології здійснюють посправжньому революційний вплив на всі аспекти суспільно-економічного життя. Такі технології істотно трансформують способи роботи та взаємодії суб'єктів господарювання, повністю змінюють підхід до роботи з інформацією, а швидкість їхнього розвитку призводить до змін наявних бізнес-моделей, зумовлює появу якісно нових продуктів та створює абсолютно нові можливості для кожного суб'єкта.

Додатковим фактором останніх років, який зумовив прискорення процесів диджиталізації, є пандемія коронавірусу. Саме карантинні заходи, які було запроваджено для запобігання поширенню COVID-19, змусили бізнес цифровізувати свої операційні процеси, переводити персонал на віддалений формат роботи та шукати нові шляхи комунікації зі своїми клієнтами.

Таким чином, враховуючи безповоротність процесів цифрової трансформації сучасного суспільства, всепроникний вплив інформаційно-комунікаційних технологій в систему національної економіки, на наш погляд, окреслені питання є важливими з позиції реалізації нових досліджень потенціалу таких технологій до зміни усталених моделей функціонування та розвитку суспільних систем. Відповідно актуальними стають питання обґрунтування та поглиблення теоретичних аспектів диджиталізації, аналізу її ролі в розвитку окремих макроекономічних систем.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. У наукових роботах диджиталізація є предметом значної кількості досліджень як вітчизняних, так і закордонних учених. До науковців, які досліджували питання сутності диджиталізації, належать такі: Ж. П. Клерк, О. М. Литвинов, О. М. Козляченко, М. В. Дубина, А. Осаренхое, Д. Ф'ельстрем. Крім вивчення сутності диджиталізації, Д. Тілсон, К. Лійтінен та К. Сьоренсен у своїх працях розкрили зміст інфраструктури диджиталізації. Вагомий внесок у дослідженні впливу диджиталізації на економіку та бізнес-процеси у своїх роботах зробили О. Ю. Гусева, С. В. Легомінова, М. І. Диба, Ю. О. Гернего, Т. В. Лазоренко, І. Л. Шолом та ін.

Виділення недосліджених частин загальної проблеми. Попри велику кількість наукових праць з цієї теми, наразі не існує єдиного трактування поняття диджиталізації, актуальними залишаються питання поглиблення теоретичних положень впливу диджиталізації на розвиток суспільства та відповідно національну економіку.

Мета статті. Основною метою статті є поглиблення теоретичних положень процесу диджиталізації та обґрунтування її ролі в розвитку економічних систем.

Виклад основного матеріалу. Сучасний етап розвитку економіки та суспільства характеризується високою швидкістю поширення та широким доступом до різних видів інформації. Вважається, що цей період розпочався у 1980-х роках і поступово призвів до цифрової революції, що знаменував собою тотальний перехід від аналогових до цифрових технологій [1]. Нові явища та їхній вплив на трансформацію усталених моделей функціонування суспільних систем призвели до формування нових теоретичних, методологічних та прикладних положень їх обґрунтування і реалізації відповідних досліджень. Розглянемо детально зміст диджиталізації.

На сьогодні існує велика кількість наукових праць як вітчизняних, так і іноземних вчених, які присвячені питанням сутності диджиталізації, особливостям її впливу на функціонування різних макросистем. Однак проведений ґрунтовний аналіз наукової літератури дозволяє стверджувати, що наразі немає єдиного наукового підходу до трактування змісту цього поняття.

На основі результатів детального вивчення сформованих у науковому просторі концепцій розгляду змісту диджиталізації можна на наше переконання виокремити чотири основні підходи до визначення її сутності (рис. 1), а саме: трансформаційний, процесний, детермінований та комплексний підходи.

Розглянемо їхню сутність детальніше:

1. Трансформаційний підхід – диджиталізація розглядається як перетворення вже існуючих процесів та зв'язків між господарюючими суб'єктами внаслідок використання цифрових технологій. Прихильниками цього підходу є Т. В. Лазоренко та І. Л. Шолом, які стверджують, що «процес диджиталізації характеризується трансформацією, впровадженням цифрових

технологій з метою оптимізації та автоматизації бізнес-процесів, покращення комунікаційних зв'язків зі споживачами та підвищення ефективності господарської діяльності» [2, с. 50].

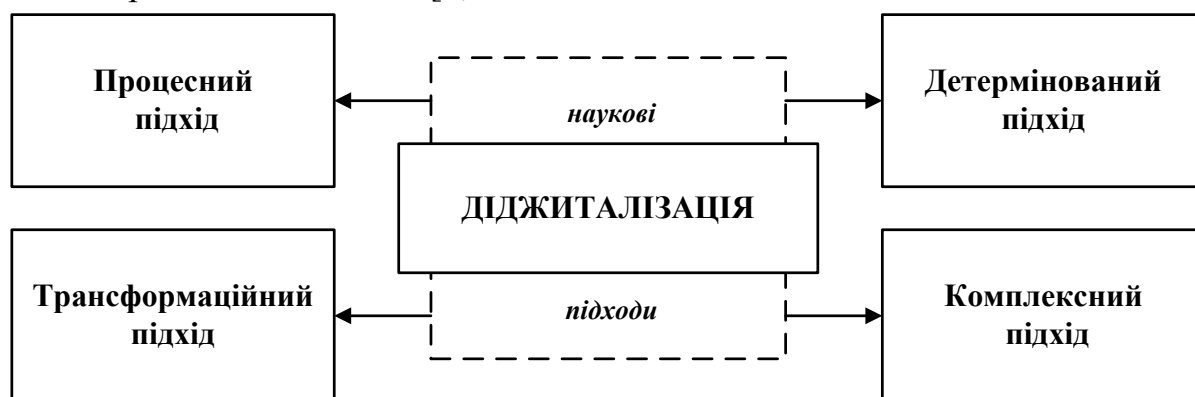

Рис. 1. Наукові підходи до трактування сутності поняття «диджиталізація»

Джерело: виокремлено авторами.

2. *Процесний підхід* – диджиталізацію трактують як процес використання цифрових технологій для забезпечення різних аспектів діяльності суб'єктів господарювання, здійснення комунікації між ними та якісно новий спосіб отримання, передачі та зберігання інформації. Серед прибічників такого підходу можемо виділити М. І. Дибубу та Ю. О. Гернего, які у своєму дослідженні зазначають, що «диджиталізація – це інформація, а саме – оцифрування значних обсягів знань і даних, що зумовлює якісні зміни в поведінці суб'єктів господарювання» [5, с. 52].

3. *Детермінований підхід* – диджиталізація як чітко обумовлений спосіб конструктивної зміни суспільно-економічного життя. Зокрема, О. М. Литвинов стверджує, що «диджиталізація – це явище, що спричиняє послідовні трансформації соціокультурного коду, об'єднані загальним вектором розвитку» [7, с. 170].

4. *Комплексний підхід* – розгляд диджиталізації як єдиної сукупності сучасних цифрових методів, ресурсів та процесів, які якісно змінюють суспільство та економіку. У межах окресленого підходу науковці М. В. Дубина та О. М. Козляченко трактують диджиталізацію як «сучасний етап розвитку суспільства та економіки, який супроводжується значним рівнем дифузії інформаційних технологій, інформаційних ресурсів та суспільних процесів, внаслідок чого відбувається оцифрування даних різної природи, що розширює можливості їх використання в усіх сферах людської діяльності» [9, с. 26].

На основі проведеного дослідження наукової літератури та з урахуванням виділених і описаних нами підходів, наведемо різні концепції до трактування сутності поняття «диджиталізація». Результати сформуємо у вигляді табл. 1.

Таблиця 1

Концепції трактування поняття «діджиталізація»

Зміст визначення категорії	Джерело, автор
1	2
Трансформаційний підхід	
Процес діджиталізації характеризується трансформацією, впровадженням цифрових технологій з метою оптимізації та автоматизації бізнес-процесів, покращення комунікаційних зв'язків із споживачами та підвищення ефективності господарської діяльності [2, с. 50].	Лазоренко Т., Шолом І. Діджиталізація як основний фактор розвитку бізнесу. <i>Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи</i> : збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції. 2020. № 1. С. 50-51.
Процесний підхід	
Діджиталізація – це глибинна трансформація, проникнення цифрових технологій щодо оптимізації та автоматизації бізнес-процесів, підвищення продуктивності та покращення комунікаційної взаємодії зі споживачами [3, с. 34].	Гусєва О. Ю., Легомінова С. В. Діджиталізація – як інструмент удосконалення бізнес-процесів, їх оптимізація. <i>Економіка. Менеджмент. Бізнес</i> . 2018. № 1. С. 33-39.
Діджиталізація характеризується як створення цифрової (заснованої на байтах та бітах – мінімально адресованих одиницях інформації) версії аналогових речей на паперових документів, відео- та фото-зображень, звуків [4].	De Clerck J.-P. Digitization, digitalization and digital transformation: the differences. URL: https://www.i-scoop.eu/digital-transformation/digitization-digitalization-digital-transformation-disruption .
Діджиталізація – це інформація, а саме – оцифрування значних обсягів знань і даних, що зумовлює якісні зміни в поведінці суб'єктів господарювання [5, с. 52].	Диба М. І., Гернего Ю. О. Діджиталізація економіки: світовий досвід та можливості розвитку в Україні. <i>Фінанси України</i> . 2018. № 7. С. 50–63.
Діджиталізація - використання цифрових технологій для зміни бізнес-моделі та надання нових можливостей для отримання прибутку та створення вартості [6].	Gartner.. Digitalization. URL: https://www.gartner.com/en/information-technology/glossary/digitalization .
Діджиталізація - це процес переходу до цифрового бізнесу [6].	
Детермінований підхід	
Діджиталізація – це явище, що спричиняє послідовні трансформації соціокультурного коду, об'єднані загальним вектором розвитку [7, с. 170].	Литвинов О. М. Діджиталізація на порозі цифрового дахау. Держава і злочинність. <i>Нові виклики в епоху постмодерну</i> . 2020. С. 170–172.
Діджиталізація - забезпечення або вдосконалення процесів шляхом використання цифрових технологій та оцифрованих даних [8].	Mark Sen Gupta. What is Digitization, Digitalization, and Digital Transformation? URL: https://www.arcweb.com/blog/what-digitization-digitalization-digital-transformation .
Комплексний підхід	
Діджиталізація – це сучасний етап розвитку суспільства та економіки, який супроводжується значним рівнем дифузії інформаційних технологій, інформаційних ресурсів та суспільних процесів, внаслідок чого відбувається оцифрування даних різної природи, що розширює можливості їх використання в усіх сферах людської діяльності [9, с. 26].	Дубина, М. В., Козлянченко О. М. Концептуальні аспекти дослідження сутності діджиталізації та її ролі у розвитку сучасного суспільства. <i>Проблеми і перспективи економіки та управління</i> . 2019. № 3 (19). С. 21-32.

Закінчення табл. 1

1	2
Діджиталізація - підхід до інтеграції цифрових технологій у повсякденне життя, який може створювати цінності за допомогою як існуючих, так і нових технологій [10, с. 123].	Osarenkhoe A., Fjellström D. The Oxymoron of Digitalization. <i>Journal of Information Technology Research</i> . 2021. Vol. 14(4). Pp.122-138.
Діджиталізація – це соціотехнічний процес застосування методів оцифрування до більш широких соціальних та інституційних контекстів, що робить цифрові технології інфраструктурними. [11, с. 749].	Tilson D., Lyytinen K., Sørensen C. Research commentary—Digital infrastructures: The missing IS research agenda. <i>Information systems research</i> . 2010. Vol. 21(4). Pp. 748-759.

Джерело: виокремлено та систематизовано авторами.

Досліджуючи дані табл. 1, можемо зробити висновок, що сьогодні є значна кількість концепцій трактування сутності поняття «діджиталізація». Попри це, більшість науковців сходяться на думці, що окреслене поняття відображає насамперед процес впливу інформаційно-комунікаційних технологій на розвиток інших систем, об'єктів та явищ.

Таким чином, враховуючи наведені наукові підходи до трактування сутності поняття «діджиталізація», вважаємо за доцільне розглядати зміст цього поняття таким чином: діджиталізація – це процес глибинної та комплексної трансформації економіки та суспільства, який супроводжується активним впровадженням та використанням цифрових технологій як каталізатора всіх процесів суспільно-економічного життя для покращення комунікації між різними суб'єктами та підвищення продуктивності їхньої господарської діяльності.

Сучасні діджиталізаційні процеси притаманні тією чи іншою мірою кожній галузі національного господарства. Однак, незалежно від сфери застосування, діджиталізація має характерні особливості, до яких належать такі:

1) автоматизація - застосування у процесі виробництва спеціальних автоматичних пристроїв та програмного забезпечення, що забезпечує зменшення кількості помилок та операцій ручної праці;

2) гнучкість – одні й ті самі технологічні рішення або цифрові програми можуть використовуватися одразу в кількох галузях господарської діяльності;

3) безперервність розвитку – інструменти діджиталізації можуть бути як матеріальними (електронні девайси, комп'ютери або їх компоненти), так і нематеріальними (програмне забезпечення, інформаційні системи тощо). Обидва ці інструменти мають об'єктивно існуючу взаємозалежність і розвиток кожного з них неможливий без іншого. Розвиток нематеріальних інструментів вимагає появи нових, більш потужних електронних пристроїв, які здатні забезпечувати роботу програмного забезпечення. І навпаки, поява більш продуктивних технологічних інструментів зумовлює появу нового, більш ефективного програмного забезпечення;

4) перерозподіл праці – впровадження цифрових технологій та автоматизація процесів призводять до скорочення персоналу організацій та втрати актуальності деяких спеціальностей. Однак процеси діджиталізації

ТЕОРЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

сприяють появі нових професій у суспільстві (наприклад, системний адміністратор, комп'ютерний інженер, фахівець з кібербезпеки тощо);

5) електронне зберігання та обробка інформації – завдяки диджиталізації суб'єкти господарювання можуть більш компактно зберігати інформацію та оперативніше її використовувати при прийнятті рішень;

6) поява нових бізнес-моделей – процес диджиталізації сприяє появі нових бізнес-моделей, які будуються на основі активного використання потенціалу інформаційно-комунікаційних технологій;

7) трансформація процесів навчання – сучасний процес навчання базується як на вивченні цифрових технологій у різних сферах діяльності, так і на активній їх інтеграції безпосередньо в освітній процес.

Саме окреслені вище змістовні риси роблять процес диджиталізації універсальним, який сприяє удосконаленню, модернізації діяльності як суб'єктів господарювання, так і макросистем. Проте, як і будь-який інший процес, диджиталізація має свої переваги та недоліки. Представимо їх у вигляді таблиці 2.

Таблиця 2

Переваги та недоліки диджиталізації

Переваги	Недоліки
1) зростання ефективності роботи суб'єктів господарювання;	1) висока вартість впровадження сучасних цифрових технологій;
2) зниження ймовірності помилок внаслідок автоматизації процесів;	2) зростання безробіття внаслідок автоматизації операційних процесів і скорочення чисельності персоналу;
3) спрощення процесів накопичення, зберігання та роботи з інформацією;	3) поява нових видів та загальне зростання кіберзлочинності;
4) підвищення якості кінцевого продукту;	4) деградація особистісної комунікації між людьми у суспільстві;
5) посилення міжнародної співпраці;	5) залежність суб'єктів господарювання від цифрових технологій;
6) зручність комунікації між різними суб'єктами господарювання;	6) нерівномірність доступу до сучасних технологій та, як наслідок, небезпека появи монополій на ринку.
7) підвищення гнучкості та мобільності (наприклад, дистанційна робота або навчання);	
8) зниження витрат праці та часу.	

Джерело: розробка авторів.

Таким чином можемо говорити про диджиталізацію як про революційну трансформацію всіх сфер людської діяльності. Вона дозволяє суттєво підвищити продуктивність підприємств та установ, а також сприяє формуванню якісно нових ділових зв'язків між господарюючими суб'єктами. З іншого боку, процес диджиталізації має бути строго контрольованим як з боку суб'єктів господарювання, так і з боку держави, оскільки його ризики можуть мати неочікувані наслідки для економіки та суспільства.

Висновки і пропозиції. У статті проведено дослідження сутності диджиталізації та особливостей її розвитку для економіки та суспільства. У межах дослідження було визначено, що існує велика кількість наукових

концепцій трактування поняття «диджиталізація». Аналіз літератури дозволив нам виділити чотири підходи до його розгляду: трансформаційний, процесний, детермінований та комплексний. Вивчення змісту наведених підходів дозволило сформулювати власне визначення сутності поняття «диджиталізація» – процес глибинної та комплексної трансформації економіки та суспільства, який супроводжується активним впровадженням та використанням цифрових технологій як каталізатора всіх процесів суспільно-економічного життя задля покращення комунікації між різними суб'єктами та підвищення продуктивності їх господарської діяльності.

Окремо в статті описано характерні особливості процесу диджиталізації, дослідження яких дозволяє стверджувати, що сучасні диджиталізаційні процеси притаманні всім сферам людської діяльності. Крім цього, проведений аналіз дозволив виділити основні переваги та недоліки диджиталізації.

Загалом проведене в статті дослідження показує, що питання диджиталізації і в подальшому залишаються актуальними як для вітчизняної, так і для міжнародної наукової спільноти, особливо через те, що цифрові технології, які лежать в основі процесу диджиталізації, динамічно розвиваються, змінюються та модернізуються під впливом нових досягнень в інформаційній сфері.

Список використаних джерел

1. Цифрова революція: виклики і можливості [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.pravda.vn.ua/2018/05/14/tsyfrova-revoljutsiya-vyklyky-i-mozhlyvosti/>.
2. Лазоренко Т. Діджиталізація як основний фактор розвитку бізнесу / Т. Лазоренко, І. Шолом // Збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції «Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи». – 2020. – № 1. – С. 50-51. – Режим доступу: <http://confmanagement.kpi.ua/proc/article/view/201186>.
3. Гусева О. Ю. Діджиталізація – як інструмент удосконалення бізнес-процесів, їх оптимізація / О. Ю. Гусева, С. В. Легомінова // Економіка. Менеджмент. Бізнес. – 2018. – № 1. – С. 33-39. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecmebi_2018_1_7.
4. De Clerck J.-P. Digitization, digitalization and digital transformation: the differences [Electronic resource]. – Accessed mode: <https://www.i-scoop.eu/digital-transformation/digitization-digitalization-digital-transformation-disruption/>.
5. Диба М. І. Діджиталізація економіки: світовий досвід та можливості розвитку в Україні / М. І. Диба, Ю. О. Гернего // Фінанси України. – 2018. – № 7. – С. 50–63.
6. Gartner. Digitalization [Electronic resource]. – Accessed mode: <https://www.gartner.com/en/information-technology/glossary/digitalization>.
7. Литвинов О. М. Діджиталізація: на порозі цифрового дахау / О. М. Литвинов // Держава і злочинність. Нові виклики в епоху постмодерну : зб. тез доп. наук.-практ. конф., присвяч. пам'яті віце-президента Кримінологічної асоціації України, професора О. М. Литвака (м. Харків, 23 квіт. 2020 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Кримінол. асоц. України. – Харків : ХНУВС, 2020. – С. 170-172.
8. Mark Sen Gupta. What is Digitization, Digitalization, and Digital Transformation? [Electronic resource]. – Accessed mode: <https://www.arcweb.com/blog/what-digitization-digitalization-digital-transformation>.
9. Дубина М. В. Концептуальні аспекти дослідження сутності діджиталізації та її ролі у розвитку сучасного суспільства / М. В. Дубина, О. М. Козлянченко // Проблеми і перспективи економіки та управління. – 2019. – № 3 (19). – С. 21-32. – Режим доступу: <http://ppeu.stu.cn.ua/article/view/195621>.

10. Osarenkhoe A. The Oxymoron of Digitalization [Electronic resource] / A. Osarenkhoe, D. Fjellström // *Journal of Information Technology Research*. – 2021. – Vol. 14(4). – Pp. 122-138. – Accessed mode: <https://www.igi-global.com/article/the-oxymoron-of-digitalization/271802>.

11. Tilson D. Research commentary – Digital infrastructures: The missing IS research agenda / D. Tilson, K. Lyytinen, C. Sørensen // *Information systems research*. – 2010. – Vol. 21(4). – Pp. 748-759. – Accessed mode: <https://pubsonline.informs.org/doi/10.1287/isre.1100.0318>.

References

1. *Tsyfrova revoliutsiia: vyklyky i mozhlyvosti [Digital revolution: challenges and opportunities]*. (2018). <https://www.pravda.vn.ua/2018/05/14/tsyfrova-revolyuetsiya-vyklyky-i-mozhlyvosti/>.

2. Lazorenko, T., Sholom, I. (2020). Didzhytalizatsiia yak osnovnyi faktor rozvytku biznesu [Digitalization as the main factor in business development]. *Zbirnyk tez dopovidei mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii «Biznes, innovatsii, menedzhment: problemy ta perspektyvy» – Collection of Abstracts of Reports of the International Scientific and Practical Conference “Business, Innovations, Management: Problems and Prospects”*, (1), 50-51. <http://confmanagement.kpi.ua/proc/article/view/201186>.

3. Husieva, O.Yu., Lehominova, S.V. (2018). Didzhytalizatsiia – yak instrument udoskonalennia biznes-protseviv, yikh optymizatsiia [Digitization – as a tool for improving business processes, their optimization]. *Ekonomika. Menedzhment. Biznes – Economics. Management. Business*, (1), 33-39. http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecmebi_2018_1_7.

4. De Clerck, J.-P. (n.d.). *Digitization, digitalization and digital transformation: the differences*. <https://www.i-scoop.eu/digital-transformation/digitization-digitalization-digital-transformation-disruption/>.

5. Dyba, M.I., Herneho, Yu.O. (2018). Didzhytalizatsiia ekonomiky: svitovi dosvid ta mozhlyvosti rozvytku v Ukraini [Digitalization of the economy: global experience and development opportunities in Ukraine]. *Finansy Ukrainy – Finance of Ukraine*, (7), 50–63.

6. Gartner. (n.d.). Digitalization. <https://www.gartner.com/en/information-technology/glossary/digitalization>.

7. Lytvynov, O.M. (2020). Didzhytalizatsiia: na porozhi tsyfrovoho dakhau [Digitization: on the threshold of a digital Dachau]. *Derzhava i zlochynnist. Novi vyklyky v epokhu postmodernu: zb. tez dop. nauk.-prakt. konf., prysviach. pamiaty vitse-prezydenta Kryminolohichnoi asotsiatsii Ukrainy, profesora O. M. Lytvaka – State and crime. New challenges in the postmodern era: coll. theses add. science and practice conf., dedicate. in memory of the Vice-President of the Criminological Association of Ukraine, Professor O. M. Litvak* (pp. 170-172). KhNUVS.

8. Mark Sen Gupta. What is Digitization, Digitalization, and Digital Transformation? (n.d.). <https://www.arcweb.com/blog/what-digitization-digitalization-digital-transformation>.

9. Dubyna, M.V., Kozlianchenko, O.M. (2019). Kontseptualni aspekty doslidzhennia сутності didzhytalizatsii ta yii roli u rozvytku suchasnoho suspilstva [Conceptual aspects of the study of the essence of digitalization and its role in the development of modern society]. *Problemy i perspektyvy ekonomiky ta upravlinnia – Problems and perspectives of economics and management*, (3(19)), 21-32. <http://ppeu.stu.cn.ua/article/view/195621>.

10. Osarenkhoe, A., Fjellström, D. (2021). The Oxymoron of Digitalization. *Journal of Information Technology Research*, 14(4), 122-138. <https://www.igi-global.com/article/the-oxymoron-of-digitalization/271802>.

11. Tilson, D., Lyytinen, K., Sørensen, C. (2010). Research commentary – Digital infrastructures: The missing IS research agenda. *Information systems research*, 21(4), 748-759. <https://pubsonline.informs.org/doi/10.1287/isre.1100.0318>.

Отримано 21.08.2023

UDC 330.354:004]336.717.8

Artem Tarasenko PhD in Economics, Associate Professor, Doctoral Student
Chernihiv Polytechnic National University (Chernihiv, Ukraine)**E-mail:** avtarasenko88@gmail.com. **ORCID:** <https://orcid.org/0000-0003-4395-3605>**Andriy Kravchenko**PhD Student of the Department of Finance, Banking and Insurance
Chernihiv Polytechnic National University (Chernihiv, Ukraine)**E-mail:** kravchenko9746@gmail.com. **ORCID:** <https://orcid.org/0000-0002-1001-660X>**ITS IMPACT ON THE DEVELOPMENT OF ECONOMIC SYSTEMS**

Modern digital technologies have a truly revolutionary impact on all aspects of social and economic life. These technologies significantly transform the way business entities operate and interact, completely change the approach to work with information, and the speed of their development lead to changes in the existing business models, to the arise of qualitatively new products and creates completely new opportunities for each entity. Accordingly, the issues of substantiation and deepening of the theoretical aspects of digitalization, analysis of its role in the development of macroeconomic and macro-financial systems become relevant.

In the article, theoretical provisions of the justification of the essence of digitalization and the description of its current role in the functioning of economic systems are deepened. Accordingly, based on the results of the content analysis of the study of approaches to considering the content of digitalization available in the scientific literature, four main scientific approaches to its interpretation are distinguished, namely: transformational, process, deterministic and complex. In the article, the essence of each of them is revealed. During the analysis, it was established that it is a process approach that prevails among all concepts of considering the content of digitalization. Accordingly, most scientists consider it is a process of transformation, influence and development. On this base in the article, a proper understanding of the “digitalization” concept is offered, i.e. it is a process of deep and complex transformation of economy and society, which is accompanied by active implementation and use of digital technologies as a material catalyst of all processes of socio-economic life to improve communication between various subjects and increasing productivity of their economic activities. In addition, the main substantive features of digitalization are also highlighted and disclosed, its advantages and disadvantages for the development of economic systems are specified.

Key words: digitalization; economic system; digital technologies; information-communication innovation; national economy; digital economy.

Fig.: 1. Table: 2. References: 11.